

”Finland fick hjälp under vinterkriget”

Det är en vanlig uppfattning att de andra länderna vände Finland ryggen då Sovjetunionen anföll under vinterkriget. Men det stämmer nödvändigtvis inte, säger professor Kimmo Rentola.

VASA. På lördag, den 30 november, har det gått 80 år sedan vinterkriget fick sitt utbrott.

Därför lönar det sig att se på historien med nya ögon. Kimmo Rentola, professor i politisk historia vid Helsingfors universitet, intresserar sig för kriget och Finlands historia. Därför bjöd också Österbottens Försvarsgille och Vasa Reservofficersdistrikt in honom till en föreläsning om händelserna hösten 1939 där Finland, Sovjetunionen och de övriga länderna i Europa spelade en avgörande roll.

– Kriget är fortfarande en viktig bit av den finländska folksjälens. Det bidrar till att skapa vår identitet, säger Rentola.

Föreläsningen ville besvara den enkla frågan: Lämnades Finland ut

till vargarna? Blev Finland ensamt under vinterkriget? Det kan onekligen kännas så, menar Rentola. De allierade vände oss ryggen, Sverige stod neutralt i kriget och Tysklands icke-aggressionspakt med Sovjetunionen delade i hemlighet upp Östeuropa länderna emellan.

Även Churchill förbehöll sig rätt kyligt gentemot Finland. ”Det är bra om Sovjetunionen är herre över de östra stränderna och inte Tyskland”, konstaterade han, enligt Rentola.

Är det inte rätt kallt?

– Ja, men det var långt ifrån ovanligt på den tiden. Vi måste komma ihåg att Churchill var ledare för en stormakt, och stormaktens intressen var det avgörande.

Därför är det kanske inte särskilt förvånande att Mannerheim var aningen pessimistisk inför krigsstarten. Det var också information som Stalin fick höra, menar Rentola.

Underskattade Stalin då Mannerheim?

– Nej. Han förstod att Mannerheim var pessimistisk gällande Finlands chanser, men Mannerheim tog än-

Vinterkriget intresserar Kimmo Rentola. ”Det är en så viktig del av den finska folksjälens”, säger han. FOTO: FREDRIK WESTBLOM

då på sig ledarrollen under kriget.

Och även om Finland kanske till en början stod ensamt bidrog även de andra länderna till krigsutgången. Sverige sände frivilliga trupper, men även kriget i övriga Europa påverkade resultatet. Specifikt lyfter Rentola upp Sovjetunionens rädslo för att västmakterna skulle bomba oljedepåerna i Baku.

– Det betyder att nej, vi var inte ensamma. Vi stred kanske ensamma mot Sovjetunionen men de andra

ländernas agerande spelade stor roll i hur kriget gick. Den här insikten förminskar inte heller vår bild av vår roll i kriget, säger Rentola.

Vad kan vi då lära oss av historien?

– Vi kan inte lära oss annat av den än att det inte finns något vi kan lära oss.

Under föreläsningen lyfte en person i publiken upp farhågan att Ryssland nu förnyar vägarna i närheten av finska gränsen, samt att Stalin blivit allt populärare.

Vad tror du om det här?

– Stalin har blivit populärare, det stämmer. Det beror till stor del på att Ryssland nu upplever stark fosterländskhet och en anda av nationalism. Men jag tror inte att det här, eller vägbygget, skulle betyda att Ryssland planerar anfälla Finland. Vi lever inte i en sådan situation just nu.

Fredrik Westblom

fredrik.westblom@vasabladet.fi
06-7848 203